

Passegem pel...

Sant Celoni dels segles XVI i XVII (1)

El creixement de la vila al llarg del carrer Major: el segon nucli fortificat

A Sant Celoni hi ha diversos habitatges dels segles XVI i XVII, que són les cases de poble més antigues que s'hi conserven. Algunes tenen la data inscrita a la llinda del portal o d'una finestra, d'altres tenen elements, com les finestres conopials, que són característics del segle XVI. Aquestes cases posen de manifest el creixement de la vila al llarg del carrer Major: des de la Força o muralla medieval cap a la plaça de la Vila i més enllà de la plaça del Comte del Montseny fins al barri de la Vilanova.

La data de construcció de l'habitatge dins d'una enclusa de ferrer, ofici del cap de casa

El nucli fortificat es va anar ampliant a mesura que el poble creixia a partir de la Força i seguia el carrer Major en direcció Oest. Durant el segle XIV, segons Miquel Grivé, es va configurar el segon recinte, que arribava fins a la plaça d'en Nicola i tenia el portal a l'alçada de l'actual Ajuntament, alineat aproximadament amb el carrer de Torras i Bages. S'anomenava portal de la Verge Maria. El carrer de Bellver també formava part d'aquest recinte,

La casa de Salvador Molar, un bon exemplar de l'època, edificada el 1578 al carrer Major

i és on hi va haver la casa del batlle de la vila. Originàriament, les cases de la plaça d'en Nicola que estan a la banda de l'Ajuntament estaven porticades, amb voltes semblants a les que hi ha en un dels costats de la plaça de la Vila. Era un dels indrets on aleshores es feia el mercat setmanal i les voltes arreceraven als comerciants en cas de pluja o fred. Aquests pòrtics es van enderrocar cap a mitjan segle XIX per tenir un espai més ampli, lluminós i airejat. Les voltes eren a les cases de can Tauler, cal Palero, can Tinnet, can Debrai (actualment el bar de la Volta), can Feu... fins arribar a l'Ajuntament. Can Ramis, que en aquell temps era el casal dels Santa Coloma, estava fora del segon nucli emmurallat.

En aquesta zona i a la de l'antic barri de la Força hi ha algunes cases edificades en el segle XVI. Citarem les més destacables. Seguint el carrer Major des del portal de Girona (plaça de Josep Alfaras) cap a la plaça de la Vila, primer trobem la casa de Salvador Molar (c. Major, 189), que té el nom del propietari i la data de construcció (1578) inscrit a la llinda de la porta. L'edifici és un bon exemple de les construccions de l'època, amb el portal bastit amb carreus de pedra i la finestra del primer pis alineada i treballada també amb granit. Més amunt hi ha can Boada (c. Major, 161), on l'any 1589 hi vivia un ferrer, com mostra l'enclusa dibuixada sobre el portal. Eren els rètols publicitaris del segle XVI. Quan una part de la muralla va deixar de tenir funció defensiva, es va aprofitar com a façana d'una casa: és el cas de can Mai Tanquis (plaça del

Baix centre: Finestra de can Mai Tanquis, amb l'any que la van construir (1589) i una invocació religiosa: Jesús, Maria

La façana de Can Mai Tanquis va aprofitar un pany de la muralla, quan aquesta ja no tenia funció defensiva

Bestiar, 1). El 1589 s'hi van obrir el portal i la finestra, a la llinda de la qual hi ha una invocació religiosa protegint l'edifici: JESUS MARIA.

Can Mai Tanquis ja mira cap al segon recinte. Seguint el carrer Major, dins de la plaça d'en Nicola, a la llinda del portal de can Tauler (c. Major, 164) hi consta quan es va fer l'habitatge: ANY 1600. A l'entorn hi ha altres cases amb elements de pedra, però no tenen inscripcions. Hi destaca cal Nan de Déu (c. Major, 168), al fons de la plaça, amb una gran balconada del segle XVII. Al carrer de Bellver hi van viure els batlles de la vila, per això el casal dels Julià (c. Bellver, 7) té una bella finestra del segle XVI amb decoracions florals.

Josep M. Abril

Elegant finestral del casal dels Julià, que eren batlles de la vila, situat al carrer de Bellver